

Filozófia Világnap

2020. november 20. péntek, 16 óra, Kossuth Klub, (1088 Bp., Múzeum u. 7.)

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Szeretettel és tisztelettel köszöntök mindenkit az UNESCO MNB nevében a filozófia világnapja alkalmából. Köszönöm a Magyar Filozófiai Társaságnak, hogy immár harmadik alkalommal társszervezői lehetünk a világnapi rendezvénynek. Az UNESCO tagállamai 2005-ben fogadtak el határozatot arról, hogy minden év novemberének harmadik csütörtöke a filozófia világnapja. A világnap megünneplésének élén az UNESCO áll, azonban a filozófia természetesen mindenkié. A szervezet arra ösztönzi partnereit világszerte, hogy ezen a napon filozófiai párbeszéd, viták, konferenciák, workshopok, kulturális események és előadások szervezése révén csatlakozzanak a közös gondolkodáshoz. És hogy mi köze az UNESCO-nak a filozófiához? Hadd utaljak a szervezet épp a napokban 75 éve elfogadott **Alkotmányának** első mondatára: „*Mivel a háborúk az emberek tudatában keletkeznek, az emberek tudatában kell a béke védelme érdekében munkálkodni*”. Ez az 1945-ben, a világháború utáni napokban írt mondat tulajdonképp a kanti örök béke eszme újjászületése. Az Alkotmányban szerepel a következő gondolat is: „*Az olyan béke, amely kizárólag a kormányok politikai és gazdasági jellegű megállapodásain alapul, nem hozhatja el a világ népeinek egyöntetű, tartós és őszinte összefogását, tehát a tartós alapokon nyugvó békét az emberiség szellemi és erkölcsi együttérzésére kell alapozni.*” A filozófiának és a filozófiai gondolkodásnak nyilvánvaló a szerepe egy ilyen szellemi és morális együttérzés, szolidaritás kialakításában. Az idézetből az is kiderül, hogy a világszervezet, bár alapvetően egy ENSZ szakosított szervezet, és mint ilyen, államok és kormányok közötti együttműködésen alapul, kezdettől fogva céljának tekintette a társadalmak közötti közvetlen együttműködést, a szakmai egyesületek és a civil társadalom közvetlen megszólítását is. A filozófia világnapjának meghirdetése azt a célt szolgálta, hogy megerősítse a filozófia helyzetét a társadalmakban, mint a nyílt, pluralista párbeszéd terepét, bátorítva a reflexív, kritikai gondolkodást. A filozófia és a filozófia oktatás által a közvéleményben meghonosodjanak az olyan morális és filozófiai fogalmak, melyek elősegítik az egymás iránt tiszteletet, a béke szeretetét, a szolidaritást és a kultúra megbecsülését.

Az UNESCO főigazgatója, Audrey Azoulay, a világnap alkalmából megfogalmazott üzenetében kiemelte, hogy az idei világnap egy rendkívüli, kivételes időben zajlik: egy többszörös válság kellős közepén, mely egyszerre egészségügyi, gazdasági, éghajlati, és egzisztenciális. A világjárvány többszörös kihívást jelent az egyén számára: miként viszonyulunk egyéni sorsunk feltételeihez, közösségeinkhez, gazdasági és politikai rendszereinkhez. A világnap lehetőséget ad arra, hogy ne csak egy tudományágot ünnepeljünk, hanem elgondolkozzunk a Földön létezésünk egy eddig nem ismert formáján is. A filozófia tehát nem csak egy inspiráló tudományág, hanem egy mindennapos gyakorlat, mely át tudja alakítani az emberek gondolkodását, s így a társadalmakat.

Ezekkel a gondolatokkal kívánok sikeres tanácskozást, gratulálok a díjazottaknak és köszönöm, hogy meghallgattak.